

Persbericht

Luxemburg, 26 januari 2021

Lacunes bij de uitwisseling van fiscale inlichtingen in de EU kan belastingontwijking en -ontduiking in de hand werken

Volgens een nieuw speciaal verslag dat de Europese Rekenkamer (ERK) vandaag publiceert, worden er nog steeds onvoldoende fiscale inlichtingen tussen de EU-lidstaten uitgewisseld om eerlijke en doeltreffende belastingheffing in de hele interne markt te waarborgen. De problemen houden niet alleen verband met het wetgevingskader van de EU, maar ook met de uitvoering en monitoring daarvan. De controleurs stelden met name vast dat de uitgewisselde inlichtingen vaak van beperkte kwaliteit zijn of onvoldoende worden benut.

Door het steeds grotere aantal grensoverschrijdende transacties is het voor lidstaten moeilijk om de verschuldigde belastingen correct vast te stellen, hetgeen belastingontwijking en -ontduiking in de hand werkt. Naar schatting loopt de EU alleen al als gevolg van ontwijking van vennootschapsbelasting elk jaar tussen de 50 en 70 miljard EUR aan belastinginkomsten mis. Dit bedrag loopt op tot bijna 190 miljard EUR als rekening wordt gehouden met bijzondere fiscale constructies en inefficiënties in de belastinginning. Samenwerking tussen de lidstaten is daarom essentieel om ervoor te zorgen dat belastingen volledig worden geïnd wanneer zij verschuldigd zijn.

“Fiscale rechtvaardigheid is van cruciaal belang voor de economie van de EU: deze vergroot de zekerheid voor belastingplichtigen, bevordert investeringen en stimuleert concurrentie en innovatie”, aldus Ildikó Gáll-Pelcz, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor het verslag. “Dankzij initiatieven in de afgelopen jaren hebben overheden ongekende toegang tot belastinggegevens gekregen. De uitgewisselde informatie moet echter nog veel meer worden gebruikt zodat het volledige potentieel van het systeem kan worden benut.”

Dit persbericht is bedoeld om de kernboodschap weer te geven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. De integrale versie is te vinden op eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Het wetgevingskader dat de Europese Commissie voor de uitwisseling van fiscale inlichtingen heeft vastgesteld, is transparant en logisch. Er zijn echter een aantal lacunes, waarschuwen de controleurs. Ten eerste blijft het onvolledig wat betreft het tegengaan van belastingontwijking en -ontduiking. Cryptovaluta, maar ook andere vormen van inkomsten, maken bijvoorbeeld geen deel uit van de verplichte verslaglegging, waardoor ze grotendeels onbelast blijven. Ten tweede gaat de ondersteuning van de lidstaten niet ver genoeg. Met name pakt de Commissie nauwelijks de kwestie van de slechte kwaliteit van de gegevens aan en beoordeelt zij niet hoe doeltreffend en afschrikkend de sancties zijn bij niet-naleving van de wetgeving. Tot slot moet de Commissie meer richtsnoeren verstrekken om de lidstaten te helpen, vooral op het gebied van gegevensanalyse en -gebruik.

Hoewel het van cruciaal belang is dat belastingautoriteiten een beter beeld hebben van de gebieden die het zwaarst door belastingontwijking en -ontduiking worden getroffen zodat zij passende corrigerende maatregelen kunnen nemen, is er geen EU-kader voor het monitoren van de resultaten van het systeem. De controleurs benadrukken dat er in de praktijk in de EU geen uniforme reeks prestatie-indicatoren bestaat om de doeltreffendheid van de tussen de lidstaten uitgewisselde fiscale inlichtingen te meten.

Het systeem voor de uitwisseling van fiscale inlichtingen kan goed functioneren mits de gegevens nauwkeurig, volledig en tijdig worden uitgewisseld. Dit is helaas niet altijd het geval, luidt de kritiek van de controleurs. Bovendien worden de uitgewisselde inlichtingen over het algemeen onderbenut, wat leidt tot een belastingtekort. De controleurs constateerden echter dat zowel uitwisselingen op verzoek als spontane uitwisselingen doeltreffend werken. Ook bleek dat gelijktijdige controles die door twee of meer lidstaten worden gecoördineerd en betrekking hebben op belastingplichtigen die van “gemeenschappelijk of aanvullend belang” zijn, een doeltreffend instrument waren voor de beoordeling van de belastingheffing op grensoverschrijdende transacties.

Achtergrondinformatie

Het innen van belastingen is de verantwoordelijkheid van elke lidstaat. Bij de bestrijding van belastingontwijking en -ontduiking speelt de EU niettemin een ondersteunende rol. De Europese Commissie heeft er samen met de lidstaten aan gewerkt om de nationale belastingstelsels van de EU meer transparant, verantwoordelijk en doeltreffend te maken. Hiertoe is een systeem ingevoerd voor de uitwisseling van inlichtingen over belasting- en financiële rekeningen tussen de lidstaten. Conform de normen van de OESO kwamen de belastingautoriteiten in de EU ook overeen om nauwer samen te werken, niet alleen bij het correct toepassen van de belastingregels, maar ook bij het bestrijden van belastingontwijking en -ontduiking. De richtlijn inzake administratieve samenwerking van 2011 is de fundamentele EU-wetgeving inzake administratieve samenwerking op het gebied van directe belastingen. Deze richtlijn is de afgelopen jaren verschillende keren gewijzigd om het toepassingsgebied ervan uit te breiden.

De controle werd in vijf geselecteerde lidstaten uitgevoerd: Cyprus, Italië, Nederland, Polen en Spanje.

Speciaal verslag nr. 03/2021: “Uitwisseling van fiscale inlichtingen in de EU: de basis is solide, de uitvoering suboptimaal” is in 23 EU-talen beschikbaar op de ERK-website (eca.europa.eu).

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsmede aan andere geïnteresseerde partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. De overgrote meerderheid van de aanbevelingen in onze verslagen wordt in de praktijk omgezet.

Perscontact voor dit verslag

Vincent Bourgeais — E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502